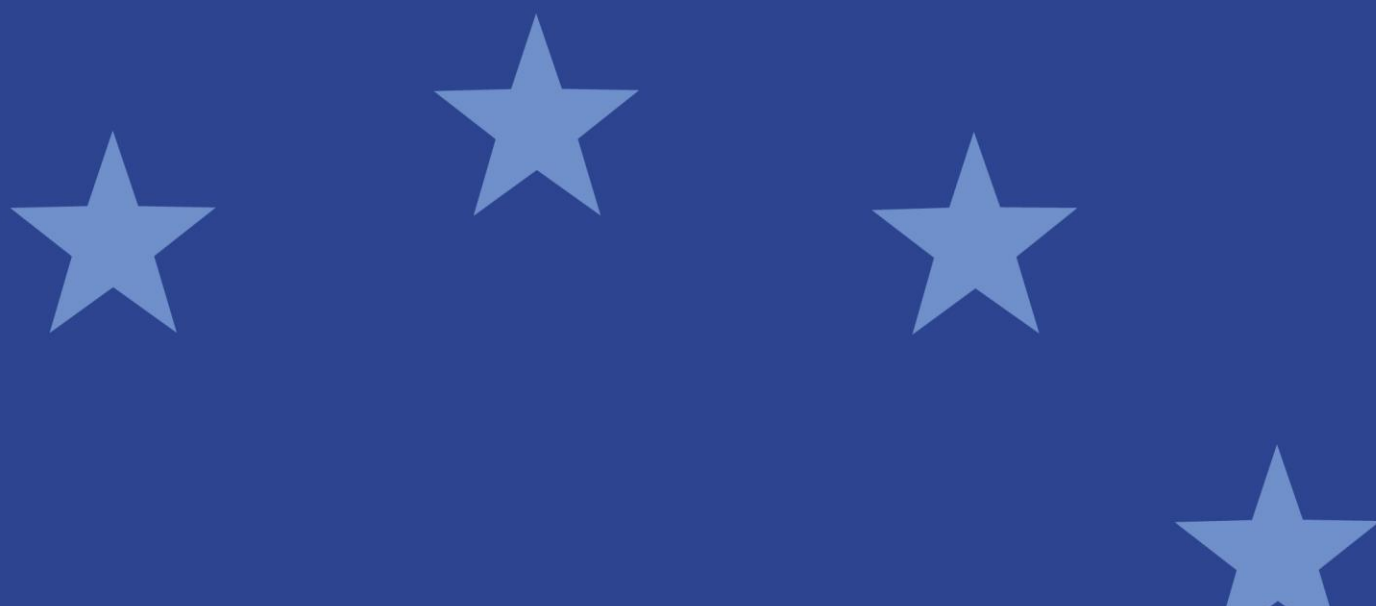

Ετήσια έκθεση της ESMA για το 2015

Πρόλογος του Προέδρου

Η παρούσα ετήσια έκθεση σηματοδοτεί πέντε έτη λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA). Κατά τον απολογισμό της τελευταίας πενταετίας και ιδιαίτερα του 2015, διαπιστώνεται ότι η ESMA σημείωσε σημαντική πρόοδο στην εκπλήρωση της αποστολής της για την ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών και την προαγωγή της σταθερότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών αγορών με διάφορα μέσα, όπως η αξιολόγηση των κινδύνων για τους επενδυτές, τις αγορές και τη χρηματοοικονομική σταθερότητα, η κατάρτιση ενιαίου εγχειριδίου κανόνων, η προώθηση της εποπτικής σύγκλισης, καθώς και η εποπτεία των οργανισμών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας (ΟΑΠΙ) και των αρχείων καταγραφής συναλλαγών. Η ESMA αναγνωρίζεται ευρέως πλέον ως η ρυθμιστική αρχή των αγορών της ΕΕ και συνεχίζει να εδραιώνει και να ενισχύει τη θέση αυτή μέσω των ποικίλων αξόνων δράσης της.

Τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της επικεντρώθηκε στην εφαρμογή των κανονιστικών και εποπτικών αλλαγών προκειμένου να διασφαλίζεται η μεγαλύτερη ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος. Οι κύριοι τομείς στους οποίους σημειώθηκε πρόοδος από την ESMA ήταν η καθιερωμένη και εδραιωμένη πλέον εποπτεία των ΟΑΠΙ, το εκτενές έργο της αναφορικά με το ενιαίο εγχειρίδιο και η προώθηση της εποπτικής σύγκλισης μεταξύ των κρατών μελών. Εξετάζοντας τους νέους και επικαιροποιημένους κανονισμούς που έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή ή πρόκειται να εφαρμοστούν σύντομα, είναι εμφανές ότι αναδύεται μια πιο συνεκτική ενιαία ευρωπαϊκή αγορά κινητών αξιών – μια αγορά που θα χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη διαφάνεια, ολοκλήρωση και ασφάλεια έτσι ώστε οι επενδυτές να μπορούν να την εμπιστευτούν και οι επενδύσεις τους να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη.

Το ενιαίο εγχειρίδιο που κατάρτισε η ESMA για τις αγορές κινητών αξιών καλύπτει ευρύ φάσμα τομέων, όπως διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, επιχειρήσεις επενδύσεων, παράγωγα προϊόντα, τόποι διαπραγμάτευσης, ΟΑΠΙ και προπαρασκευαστικές εργασίες για τη διαφάνεια των προϊόντων (συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP)). Οι αναφορές παραγώγων και η εποπτεία των αρχείων καταγραφής συναλλαγών από την ESMA βελτίωσαν τη διαφάνεια της αγοράς παραγώγων της ΕΕ επ' ωφελεία των επενδυτών σε όλη την Ένωση. Επίσης, ενισχύσαμε σημαντικά τις δυνατότητές μας για τον εντοπισμό κινδύνων που απειλούν την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική σταθερότητα. Η διαδικασία εποπτείας των ΟΑΠΙ έχει πλέον ωριμάσει και για πρώτη φορά επιβάλαμε πρόστιμο σε εποπτευόμενο φορέα στο πεδίο των αρμοδιοτήτων μας. Το σύνολο των παραπάνω δράσεων συνθέτει τον λόγο ύπαρξης της ESMA.

Σε όλες τις δραστηριότητές μας συνεργαζόμαστε στενά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, για να πετύχουμε τους στόχους μας που αφορούν την ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών και τη διασφάλιση της σταθερότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών αγορών. Ιδιαίτερα όσον αφορά τις δράσεις μας για το εγχειρίδιο, καθιερώσαμε τον τακτικό διάλογο με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ώστε να εξασφαλίζεται συνέπεια μεταξύ των σχεδίων προτύπων μας και των νομοθετικών πράξεων που συμφωνούνται από τους συννομοθέτες. Επίσης, συνεργαζόμαστε στενά με τις αδελφές αρχές, την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΠΑ) στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής. Υπό την προεδρία της ESMA, η Μεικτή Επιτροπή εστίασε τις εργασίες της κυρίως στην προστασία του καταναλωτή και στη διατομεακή αξιολόγηση κινδύνων.

Η δέσμη MiFID II αποτελεί σαφώς τη σημαντικότερη νομοθετική πράξη που έχει αναλάβει μέχρι σήμερα η ESMA. Αποτελεί επίσης τη μεγαλύτερη αλλαγή της δεκαετίας στη διαπραγμάτευση ευρωπαϊκών κινητών αξιών και θα αλλάξει τον τρόπο λειτουργίας των δευτερογενών αγορών στην Ευρώπη, καθώς

βελτιώνει την αποτελεσματικότητα, την ασφάλεια και τη διαφάνειά τους όσον αφορά τις επενδύσεις. Επιπλέον, η MiFID II θα ενισχύσει την προστασία των επενδυτών, βελτιώνοντας μεταξύ άλλων τη διακυβέρνηση όσον αφορά την ανάπτυξη χρηματοοικονομικών προϊόντων και αυξάνοντας τη διαφάνεια και καταλληλότητα της πώλησής τους στους τελικούς χρήστες. Η σημασία της MiFID II δεν θα πρέπει να υποτιμηθεί. Η εφαρμογή των κανόνων που εξέδωσε το 2015 η ESMA σχετικά με την MiFID II θα δημιουργήσει ένα ισχυρό κανονιστικό καθεστώς για τα μη μετοχικά προϊόντα, ενώ μεγάλο μέρος των εξωχρηματοπιστηριακών συναλλαγών θα μεταφερθεί σε ρυθμιζόμενους χώρους συναλλαγών. Επιπλέον, τα πρότυπα της ESMA σχετικά με τον κανονισμό για την κατάχρηση της αγοράς (MAR) θα ενισχύσουν το υφιστάμενο πλαίσιο, διευρύνοντας το πεδίο εφαρμογής του ώστε να καλύπτει νέες αγορές, χώρους συναλλαγών και πρακτικές. Οι κανόνες της ESMA σχετικά με τον κανονισμό για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (KAT) θα εξασφαλίσουν την ασφάλεια, την αποτελεσματικότητα και την ευρωστία των κεντρικών αποθετηρίων τίτλων. Σε συνδυασμό με τους νέους κανόνες για τη μετασυναλλακτική αγορά (κανονισμός EMIR για τις υποδομές των ευρωπαϊκών αγορών), την κατάχρηση της αγοράς (κανονισμός MAR) και τα KAT, η δέσμη MiFID II βρίσκεται στην καρδιά των μεταρρυθμίσεων των χρηματοπιστωτικών αγορών μετά την κρίση, οι οποίες ξεκίνησαν από τη σύνοδο των G20 στο Πίτσμπουργκ και είναι προϊόν σκληρής δουλειάς της ESMA για περισσότερο από μία διετία.

Για όλες τις παραπάνω δράσεις για το ενιαίο εγχειρίδιο αξιοποιήθηκαν τα στοιχεία και τα σχόλια που υποβλήθηκαν από ευρύ φάσμα συμφεροντούχων μέσω δημόσιας διαβούλευσης, διεξαγωγής ακροάσεων και της συμμετοχής στην ομάδα συμφεροντούχων κινητών αξιών και αγορών (SMSG) και στις συμβουλευτικές ομάδες εργασίας μας. Θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς όλους τους συμφεροντούχους για την πολύτιμη συμβολή τους στις εργασίες της ESMA.

Η προεδρία της ESMA στα πρώτα χρόνια λειτουργίας της αποτέλεσε εξαίρετη εμπειρία και με τιμή η εμπιστοσύνη του Συμβουλίου Εποπτών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που μου ανέθεσαν να οδηγήσω την ESMA στην επόμενη φάση ανάπτυξής της. Μελλοντικά, η εστίαση του έργου της ESMA θα στραφεί από τη νομοθεσία στην εφαρμογή. Το 2015 διενεργήθηκε στρατηγική ανασκόπηση για να αποσαφηνιστούν οι μελλοντικές προτεραιότητες και δραστηριότητες της ESMA. Σύμφωνα με τον Στρατηγικό Προσανατολισμό της για την περίοδο 2016-2020, η ESMA θα διαθέσει περισσότερους πόρους σε δραστηριότητες εποπτικής σύγκλισης και θα μειώσει τις δραστηριότητες σχετικά με το ενιαίο εγχειρίδιο. Εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλα περιθώρια περαιτέρω σύγκλισης των εποπτικών πρακτικών και προσεγγίσεων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών. Εποπτική σύγκλιση δεν σημαίνει ότι επιθυμούμε να καταλήξουμε σε μία ενιαία προσέγγιση για όλους, αλλά ότι η ESMA θα επιδιώξει την προαγωγή της συνεπούς και αποτελεσματικής μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της νομοθεσίας της ΕΕ με τρόπο που να εξασφαλίζει ότι ισχύουν οι ίδιοι κανόνες για όλους τους συμμετέχοντες στις αγορές ανεξάρτητα από την αγορά στην οποία δραστηριοποιούνται. Το 2015 φάνηκαν οι πρώτες ενδείξεις αυτής της στρατηγικής μεταστροφής στις δραστηριότητες της ESMA, με τη συμμετοχή μας στα σώματα εποπτών κεντρικών αντισυμβαλλομένων, καθώς και με την αξιολόγηση ομοτίμων των εποπτικών πρακτικών στο πλαίσιο του MAR.

Το έργο της ESMA για την εποπτική σύγκλιση θα αποτελέσει σημαντικό δομικό στοιχείο της Ένωσης Κεφαλαιαγορών, δεδομένου ότι η συνεπής εφαρμογή αποτελεί προϋπόθεση για να εξασφαλιστεί ότι το θεωρητικό ενιαίο εγχειρίδιο θα μετατραπεί σε ενιαία αγορά στην πράξη. Οι προτεραιότητες της ESMA περιλαμβάνουν την εφαρμογή της MiFID II, τη συνεπή εποπτεία των κεντρικών αντισυμβαλλομένων και την παροχή υποστήριξης σε συγκεκριμένα θέματα που άπτονται της Ένωσης Κεφαλαιαγορών, όπως οι ρυθμίσεις διαβατηρίου στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων.

Το 2015 η ESMA συνέχισε να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διεθνή συνεργασία για κανονιστικά και εποπτικά θέματα. Στο πλαίσιο αυτό, συμφωνήθηκαν όροι συνεργασίας που εγγυώνται τη συνδυαστική λειτουργία διαφορετικών περιφερειακών ρυθμίσεων στην πράξη επ' ωφελεία των επενδυτών και γενικότερα των συμμετεχόντων στις αγορές. Για να συμβεί αυτό, χρειάστηκε να προχωρήσει η αναγνώριση φορέων τρίτων χωρών όπως κεντρικών αντισυμβαλλομένων ή η πρόβλεψη ρυθμίσεων διαβατηρίου για οργανισμούς εναλλακτικών επενδύσεων εκτός της ΕΕ, καθώς και η υπογραφή

μνημονίων συνεργασίας (ΜΣ) για τα παράγωγα και τους ΟΑΠΙ. Όσον αφορά την κατάρτιση κανόνων, η ESMA συνέχισε να συμμετέχει ενεργά στο Συμβούλιο του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO), σε διάφορες επιτροπές πολιτικής του IOSCO και στην Ευρωπαϊκή Περιφερειακή Επιτροπή του.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους μου από τις εθνικές αρχές της ΕΕ οι οποίοι, ως μέλη του Συμβουλίου Επιτροπών, συνέβαλαν στην επίτευξη σημαντικής προόδου όσον αφορά τους στόχους μας, ενώ παράλληλα τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης παρείχαν συνδρομή και συμβουλές για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της Αρχής.

Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό, τίποτε από όλα αυτά δεν θα είχε πραγματοποιηθεί χωρίς τους υπαλλήλους της ESMA, οι οποίοι με την προσήλωση και τη σκληρή δουλειά τους επέτρεψαν στην Αρχή να επιτύχει όσα πέτυχε το 2015.

Steven Maijoor

Πρόεδρος

Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών

Πρόλογος της εκτελεστικής διευθύντριας

Στο πλαίσιο του απολογισμού της χρονιάς που πέρασε, το 2015 μπορεί να χαρακτηριστεί σημαντικό μεταβατικό έτος για την ESMA. Στη διάρκειά του παραδόθηκαν τα κύρια μέρη του ενιαίου εγχειριδίου και έγιναν οι απαραίτητες προετοιμασίες για τη μετατόπιση του κέντρου βάρους των εργασιών της ESMA προς την εποπτική σύγκλιση, έναν τομέα που εγκυμονεί πολλές νέες προκλήσεις. Αυτή η μεταστροφή έπρεπε να αντικατοπτρίζεται και στην εσωτερική οργάνωση της ESMA.

Η νέα φάση ανάπτυξης της ESMA απαιτήσε αναθεώρηση του Στρατηγικού Προσανατολισμού για την περίοδο 2016-2020, που συμφωνήθηκε τον Μάιο του 2015. Προς υποστήριξη της νέας αυτής κατεύθυνσης, ξεκίνησε εσωτερική αναδιοργάνωση η οποία αντανακλά και ταυτόχρονα στηρίζει τις δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επίτευξη των καταστατικών στόχων μας -της αξιολόγησης κινδύνων, του ενιαίου εγχειριδίου, της εποπτικής σύγκλισης και της εποπτείας.

Η αναδιοργάνωση πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2015 και περιλάμβανε τις εξής κύριες οργανωτικές αλλαγές: δημιουργία διατομεακού Τμήματος Ανάλυσης Κινδύνων και Οικονομικών Στοιχείων, συγκέντρωση των δραστηριοτήτων εποπτείας σε ενιαίο Τμήμα Εποπτείας, καθώς και δημιουργία νέου Τμήματος Εταιρικών Υποθέσεων το οποίο θα αποτελέσει μια διατομεακή μονάδα που θα στηρίζει τις δραστηριότητες διακυβέρνησης, σχεδιασμού και προβολής. Στον τομέα της εποπτικής σύγκλισης, δημιουργήσαμε μια μικρή κεντρική ομάδα για τον συντονισμό του σημαντικού έργου εποπτικής σύγκλισης που εκτελείται σε όλη την Αρχή. Στο πλαίσιο της νέας δομής αναμένονται περισσότερα πολυεπιστημονικά έργα που θα αντλούν εμπειρογνομosύνη από πολλαπλούς τομείς ώστε να διασφαλίζεται ότι θα είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις του μέλλοντος.

Χάρη στην εξαιρετική συνεργασία μεταξύ των τμημάτων και του προσωπικού σε όλα τα επίπεδα, η μετάβαση από την προηγούμενη στη νέα δομή ήταν ομαλή. Η εδραίωση της νέας οργάνωσης θα απαιτήσει συνεχή προσπάθεια και αφοσίωση εκ μέρους όλων μας, ώστε να εξασφαλίσουμε ότι παραμένουμε άρτια οργανωμένοι και μπορούμε να υλοποιήσουμε επιτυχώς τον Στρατηγικό Προσανατολισμό μας κατά την επόμενη πενταετία και πέραν αυτής.

Εκτός του στρατηγικού αναπροσανατολισμού και της εσωτερικής αναδιοργάνωσης, το 2015 χαρακτηρίστηκε από μεγάλο φόρτο εργασίας, καθώς η ESMA κλήθηκε να υλοποιήσει ένα απαιτητικό πρόγραμμα εργασίας. Η διατήρηση ικανοποιητικών ρυθμών όσον αφορά τις ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί η ESMA, και μάλιστα με περιορισμένους πόρους, μπορεί να αποτελέσει πρόκληση. Την περασμένη χρονιά, η ESMA απέδειξε ότι είναι ικανή να ανταποκριθεί σε αυτές τις απαιτήσεις και να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων. Έπειτα από μια πενταετία λειτουργίας, η ESMA έχει αναδειχθεί σε καταξιωμένη και αναγνωρισμένη αρχή στην ΕΕ, η οποία συνεχίζει να ανταποκρίνεται σε ένα απαιτητικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων. Προσωπικά, ως εκτελεστική διευθύντρια, χρειάστηκε να παραμείνω σταθερά προσηλωμένη στις καθημερινές λειτουργίες, όπως η διαχείριση των οικονομικών και ανθρωπίνων πόρων, καθώς και ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση και η εκτέλεση του προγράμματος εργασίας της ESMA.

Το 2015, η ESMA συνέχισε τη βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας της υιοθετώντας νέους κανόνες, πολιτικές και διαδικασίες εφαρμογής στους τομείς ανθρωπίνου δυναμικού, οικονομικών, προμηθειών, διαχείρισης εγκαταστάσεων και τεχνολογιών πληροφορικής (ΤΠ). Προς τούτο, εφαρμόστηκαν δοκιμαστικά νέες ηλεκτρονικές ροές εργασίας για ορισμένες διαδικασίες, οι οποίες θα εφαρμοστούν και θα επεκταθούν περαιτέρω το 2016. Οι εν λόγω αλλαγές θα μας επιτρέψουν να απλοποιήσουμε τις διοικητικές διαδικασίες και θα αυξήσουν την αποδοτικότητά μας ως οργανισμού. Το 2015 εξελίχθηκε περαιτέρω η κοστολόγηση με βάση τις δραστηριότητες, επιτρέποντας στην ESMA να ενισχύσει τη διαφάνεια και την παρακολούθηση των κέντρων κόστους της, στοιχείο ιδιαίτερα σημαντικό όταν χρεώνονται τέλη απευθείας στους ενδιαφερόμενους (επί του παρόντος, αφορά τις δραστηριότητες εποπτείας ΟΑΠΙ και αρχείων καταγραφής συναλλαγών). Στον τομέα των ΤΠ, παραδώσαμε πέντε νέα

συστήματα που συμβάλλουν στην υποστήριξη του κανονιστικού προγράμματος, παρέχοντας πληροφορίες στον εποπτικό κλάδο και στο ευρύ κοινό.

Η πορεία προς την εφαρμογή του ενιαίου εγχειριδίου και την ενίσχυση της εποπτικής σύγκλισης συνεπάγεται ότι η ESMA θα συνεχίσει να λειτουργεί ως κόμβος για τις εθνικές αρμόδιες αρχές (ΕΑΑ). Στο πλαίσιο αυτό, το 2015 ξεκίνησε η ανάπτυξη και λειτουργία συστημάτων ΤΠ σε επίπεδο ΕΕ για τη συλλογή και δημοσίευση δεδομένων που θα επιτρέψουν την επιτυχή λειτουργία των αγορών της ΕΕ. Αρμόδιες εθνικές αρχές από 27 χώρες συμφώνησαν να αναθέσουν στην ESMA την ανάπτυξη και λειτουργία ορισμένων συστημάτων ΤΠ σχετικών με την MiFID II, ενώ παράλληλα αναπτύσσεται μια λύση κόμβου ΤΠ για τις αναφορές συναλλαγών παραγώγων στο πλαίσιο του EMIR. Ως εκ τούτου, η ESMA αναδεικνύεται σε κεντρικό στοιχείο τόσο της υποδομής συστημάτων των ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών όσο και της ίδιας της αγοράς. Η αναβάθμιση των δυνατοτήτων ΤΠ της ESMA θα χρειαστεί να συνεχιστεί, αξιοποιώντας την παράδοση των επιτυχημένων έργων ΤΠ της Αρχής. Τα κοινά συστήματα και οι κοινές προσεγγίσεις για τη συλλογή, δημοσίευση και κανονιστική χρήση δεδομένων βρίσκονται στην καρδιά των ολοκληρωμένων αγορών και των κοινών εποπτικών λύσεων.

Μια τελευταία βελτίωση στους τομείς της τεχνολογίας και των επικοινωνιών, η οποία σημειώθηκε προς τα τέλη του 2015, ήταν η έναρξη λειτουργίας του ανανεωμένου δικτυακού τόπου της ESMA. Στο πλαίσιο της προσέγγισής μας για τον σχεδιασμό και την κατασκευή του δικτυακού τόπου επικοινωνήσαμε με τους εξωτερικούς συμφεροντούχους της ESMA για να διασφαλίσουμε ότι ο νέος σχεδιασμός καλύπτει τις ανάγκες τους ως χρηστών από άποψη χρηστικότητας και περιεχομένου. Ελπίζω να συμφωνήσετε μαζί μου ότι το αποτέλεσμα προσφέρει ευκολότερη πρόσβαση και πληροφόρηση στους συμφεροντούχους μας.

Προκειμένου να συνεχίσουμε να επιτελούμε τον ρόλο μας σε όλο του το εύρος και να ανταποκριθούμε στις πολυάριθμες προκλήσεις του, χρειαζόμαστε ισχυρή και σταθερή οργάνωση, η οποία εξαρτάται από το προσωπικό της ESMA. Για τον λόγο αυτό, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους μου για τις άοκνες προσπάθειές τους το 2015. Δικαιούμαστε να νιώθουμε περήφανοι για τα επιτεύγματα της ESMA, τα οποία οφείλονται στην προσωπική αφοσίωση και δέσμευση όλων των εργαζομένων για την επίτευξη των στόχων της Αρχής.

Είμαι επίσης ιδιαίτερα ευγνώμων στους συναδέλφους μου στο Συμβούλιο Διοίκησης και στο Συμβούλιο Εποπτών, οι οποίοι συνέχισαν να στηρίζουν την Αρχή και το 2015. Οι στόχοι μας για τα επόμενα χρόνια είναι φιλόδοξοι και προσβλέπω στη συνέχιση της εξαιρετικής συνεργασίας μας με τις άλλες εποπτικές και ρυθμιστικές αρχές, καθώς και στη διατήρηση της στενής επαφής μας με τους λοιπούς συμφεροντούχους.

Verena Ross

Εκτελεστική διευθύντρια

Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος του Προέδρου	2
Πρόλογος της εκτελεστικής διευθύντριας	5
1. Αποστολή και στόχοι της ESMA.....	8
Αποστολή και στόχοι για το 2015	8
2. Επιτεύγματα της ESMA σε σχέση με τους στόχους της το 2015	10
2.1. Σύγκλιση	10
2.2. Παρακολούθηση και ανάλυση κινδύνων	12
2.3. Ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων	13
3. Οργάνωση της ESMA.....	14

1. Αποστολή και στόχοι της ESMA

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) είναι μια ανεξάρτητη αρχή της ΕΕ, η οποία ιδρύθηκε βάσει του κανονισμού ESMA¹, επιφορτισμένη με την ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών και την προαγωγή της σταθερής και εύρυθμης λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών αγορών. Ως ανεξάρτητη αρχή, η ESMA επιτυγχάνει τους συγκεκριμένους στόχους μέσω της αξιολόγησης των κινδύνων για τους επενδυτές, τις αγορές και τη χρηματοοικονομική σταθερότητα, της κατάρτισης ενιαίου εγχειριδίου κανόνων για τις χρηματοπιστωτικές αγορές της ΕΕ, της προώθησης της εποπτικής σύγκλισης και της άμεσης εποπτείας συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών φορέων.

Η ESMA αποτελεί μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ), ενός αποκεντρωμένου, πολυδιάστατου συστήματος μικρο- και μακροπροληπτικών αρχών που συγκροτήθηκε από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα προκειμένου να εξασφαλίζεται συνεπής και συνεκτική χρηματοοικονομική εποπτεία στην ΕΕ. Το εν λόγω σύστημα απαρτίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) και τις τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ΕΕΑ), την ESMA με έδρα το Παρίσι, την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) με έδρα το Λονδίνο και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΠΑ) με έδρα τη Φρανκφούρτη, καθώς και από τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών. Η ESMA, μαζί με την ΕΑΤ και την ΕΙΟΠΑ, αποτελούν μέρος της Μεικτής Επιτροπής, η οποία επιδιώκει να διασφαλίσει τη διατομεακή συνέπεια των εργασιών και να καταλήξει σε κοινές θέσεις στον τομέα της εποπτείας των χρηματοοικονομικών ομίλων ετερογενών δραστηριοτήτων και σε άλλα διατομεακά θέματα.

Η ESMA είναι υπόλογη έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και συνεργάζεται στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής «η Επιτροπή»).

Αποστολή και στόχοι για το 2015

Αποστολή της ESMA, με βάση τον κανονισμό ESMA², είναι η ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών και η προαγωγή της σταθερής και εύρυθμης λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών αγορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η αξιόπιστη και αποτελεσματική ρύθμιση των αγορών κινητών αξιών είναι καθοριστική για την ανάπτυξη, την ακεραιότητα και την αποδοτικότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Η αποτελεσματική ρύθμιση και εποπτεία είναι παράγοντας ζωτικής σημασίας για την εξασφάλιση και τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των συμμετεχόντων στην αγορά. Για την ενίσχυση των συνθηκών αυτών, η ESMA επιδιώκει να βελτιώσει την εναρμόνιση τόσο των εποπτικών κανόνων όσο και των εποπτικών πρακτικών.

Για την επίτευξη εναρμονισμένων κανόνων και την εφαρμογή τους σε ολόκληρη την Ένωση, η ESMA είναι υπεύθυνη για τη θέσπιση προτύπων σε σχέση με τη νομοθεσία περί αγορών κινητών αξιών και παρέχει τεχνικές συμβουλές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην άμεση εποπτεία χρηματοοικονομικών παραγόντων με πανευρωπαϊκή εμβέλεια, όπως είναι επί του παρόντος οι ΟΑΠΙ και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών. Η ESMA συμμετέχει επίσης στην εποπτεία των κεντρικών αντισυμβαλλομένων μέσω σωματίων εποπτιών.

Η ετήσια έκθεση της ESMA αποτελεί σημαντικό εργαλείο για τη διασφάλιση της λογοδοσίας της Αρχής ως προς τους στόχους και το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της.

Ο ρόλος της ESMA γίνεται καλύτερα αντιληπτός μέσω των ακόλουθων τριών στόχων:

---

¹ [Κανονισμός ESMA/1095/2010](#)

² [Κανονισμός ESMA/1095/2010](#)

- 1. Προστασία επενδυτών:** διασφάλιση της καλύτερης εξυπηρέτησης των καταναλωτών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και ενίσχυση των δικαιωμάτων τους ως επενδυτών, με παράλληλη αναγνώριση των υποχρεώσεών τους
- 2. Εύρυθμη λειτουργία των αγορών:** προαγωγή της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της ορθής λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών αγορών, καθώς και σταθερών υποδομών της αγοράς
- 3. Χρηματοοικονομική σταθερότητα:** ενίσχυση του χρηματοοικονομικού συστήματος, ώστε να αντιμετωπίζονται οι κλυδωνισμοί και οι δημοσιονομικές ανισορροπίες παράλληλα με την ενθάρρυνση της οικονομικής ανάπτυξης.

Οι τρεις στόχοι συνδέονται μεταξύ τους. Για παράδειγμα, η προστασία των επενδυτών και η εύρυθμη λειτουργία των αγορών προάγουν τη γενικότερη χρηματοοικονομική σταθερότητα. Ταυτόχρονα, η αυξημένη χρηματοοικονομική σταθερότητα στηρίζει την εύρυθμη λειτουργία των αγορών και την προστασία των επενδυτών.

Οι τέσσερις δραστηριότητες που συμβάλλουν στην εκπλήρωση της αποστολής και των στόχων της ESMA είναι:

I. Σύγκλιση

Η προώθηση της εποπτικής σύγκλισης αποσκοπεί στην εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών για ρύθμιση και εποπτεία υψηλής ποιότητας χωρίς καταχρηστική επιλογή του ευνοϊκότερου καθεστώτος ή εξίσωση προς τα κάτω. Η συνεπής εφαρμογή και τήρηση των κανόνων εγγυάται την ασφάλεια του χρηματοοικονομικού συστήματος, προστατεύει τους επενδυτές και διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία των αγορών.

Η εποπτική σύγκλιση προϋποθέτει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την επίτευξη οφέλους απόδοσης τόσο για τις ΕΑΑ όσο και για τον χρηματοπιστωτικό κλάδο. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα πραγματοποιείται σε στενή συνεργασία με τις ΕΑΑ. Η θέση της ESMA στο ΕΣΧΕ τής επιτρέπει να διενεργεί αξιολογήσεις ομοτίμων, να θεσπίζει απαιτήσεις αναφοράς δεδομένων σε όλη την ΕΕ, να εκπονεί θεματικές μελέτες και κοινά προγράμματα εργασίας, σχέδια γνωμοδοτήσεων, κατευθυντήριες γραμμές, Ερωτήσεις & Απαντήσεις (E&A), καθώς επίσης και να αναπτύσσει ένα στενό δίκτυο για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την εκπαίδευση εποπτών.

Η συμμετοχή της ESMA σε σώματα εποπτών για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους συμβάλλει στην εποπτική σύγκλιση για τον συγκεκριμένο τομέα. Η ESMA στηρίζει ενεργά τον διεθνή εποπτικό συντονισμό και τη σύγκλιση, μεταξύ άλλων μέσω της συμμετοχής της στον IOSCO.

II. Παρακολούθηση και ανάλυση κινδύνων

Η αξιολόγηση των κινδύνων για τους επενδυτές, τις αγορές και τη χρηματοοικονομική σταθερότητα αποσκοπεί στον εντοπισμό των αναδυόμενων τάσεων, των κινδύνων και των τρωτών σημείων, καθώς και στον εντοπισμό ευκαιριών, ει δυνατόν, ώστε να αξιοποιηθούν έγκαιρα. Η ESMA χρησιμοποιεί τη μοναδική θέση της για να εντοπίζει εξελίξεις της αγοράς που απειλούν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα, την προστασία των επενδυτών ή την εύρυθμη λειτουργία των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών αγορών.

Οι αξιολογήσεις κινδύνων της ESMA αξιοποιούν και συμπληρώνουν τις αξιολογήσεις κινδύνων που πραγματοποιούνται από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές (ΕΕΑ) και αρμόδιες εθνικές αρχές, συμβάλλουν δε στη συστημική εργασία που αναλαμβάνει το ΕΣΣΚ, η οποία εστιάζει ολόένα και περισσότερο στους κινδύνους για τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών. Σε εσωτερικό επίπεδο, το αποτέλεσμα της δραστηριότητας αξιολόγησης κινδύνων αξιοποιείται στη συνέχεια στο έργο

της ESMA για το ενιαίο εγχειρίδιο, την εποπτική σύγκλιση και την άμεση εποπτεία συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών φορέων.

Σε εξωτερικό επίπεδο, προάγουμε τη διαφάνεια και την προστασία των επενδυτών καθιστώντας διαθέσιμες πληροφορίες σε επενδυτές μέσω των δημόσιων μητρώων και των βάσεων δεδομένων μας, καθώς και εκδίδοντας προειδοποιήσεις για τους επενδυτές, εφόσον κρίνεται αναγκαίο. Η δραστηριότητα ανάλυσης κινδύνων περιλαμβάνει τη στενή παρακολούθηση των ωφελειών και των κινδύνων που απορρέουν από τη χρηματοοικονομική καινοτομία στις ευρωπαϊκές χρηματοπιστωτικές αγορές.

III. Ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων

Η ολοκλήρωση του ενιαίου εγχειριδίου για τις χρηματοπιστωτικές αγορές της ΕΕ αποσκοπεί στην ενίσχυση της ενιαίας αγοράς της ΕΕ, δημιουργώντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού για επενδυτές και εκδότες σε όλη την ΕΕ. Η ESMA συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας του ενιαίου εγχειριδίου για τις χρηματοπιστωτικές αγορές της ΕΕ, αναπτύσσοντας τεχνικά πρότυπα και παρέχοντας συμβουλές στα θεσμικά όργανα της ΕΕ για νομοθετικά έργα. Ο εν λόγω ρόλος της ESMA όσον αφορά τη θέσπιση προτύπων ήταν το πρωταρχικό καθήκον της κατά τα πρώτα έτη δραστηριότητάς της, μέσω της παροχής πολυάριθμων αναλυτικών στοιχείων για την τεχνική υλοποίηση, που καλύπτουν όλο το φάσμα των ευρωπαϊκών αγορών κινητών αξιών.

IV. Εποπτεία

Η ESMA εποπτεύει άμεσα συγκεκριμένους χρηματοπιστωτικούς φορείς: ΟΑΠΙ και αρχεία καταγραφής συναλλαγών. Οι εν λόγω φορείς κατέχουν σημαντικό ρόλο στην υποδομή των αγορών της ΕΕ. Η εποπτεία των ΟΑΠΙ συμβάλλει στη βελτίωση της ακεραιότητας, της υπευθυνότητας, της χρηστής διακυβέρνησης και της ανεξαρτησίας των δραστηριοτήτων αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας. Κατά συνέπεια, η εποπτεία της ESMA εξασφαλίζει την ποιότητα των αξιολογήσεων και συμβάλλει στην προστασία των συμφερόντων των επενδυτών. Η εποπτεία των αρχείων καταγραφής συναλλαγών από την ESMA βοηθά να εξασφαλιστεί ότι τα τελευταία συμμορφώνονται σταθερά με όλες τις απαιτήσεις του EMIR, επιτρέποντας με αυτόν τον τρόπο στις αρχές να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα και στις λεπτομέρειες των συμβάσεων παραγώγων προκειμένου να μπορούν να εκπληρώσουν τις αντίστοιχες αποστολές τους. Επομένως, η εποπτεία των αρχείων καταγραφής συναλλαγών από την ESMA είναι καθοριστικής σημασίας για την εξασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων και τη διαφάνεια στις αγορές παραγώγων.

Οι τέσσερις δραστηριότητες της ESMA συνδέονται στενά μεταξύ τους. Οι γνώσεις που αποκτώνται μέσω της αξιολόγησης κινδύνων αξιοποιούνται στο έργο για το ενιαίο εγχειρίδιο, την εποπτική σύγκλιση και την άμεση εποπτεία, και αντιστρόφως. Θεωρούμε ότι η εποπτική σύγκλιση αποτελεί ουσιαστικά την υλοποίηση και εφαρμογή του ενιαίου εγχειριδίου στην πράξη. Η άμεση εποπτεία των ΟΑΠΙ και των αρχείων καταγραφής συναλλαγών ωφελείται από την αξιολόγηση κινδύνων αλλά και αξιοποιείται σε αυτήν και στις δραστηριότητες για το ενιαίο εγχειρίδιο.

2. Επιτεύγματα της ESMA σε σχέση με τους στόχους της το 2015

2.1. Σύγκλιση

Η ESMA, καθώς και άλλοι εποπτικοί φορείς, δημιουργήθηκαν με σκοπό την ενίσχυση της εποπτικής σύγκλισης, μειώνοντας την καταχρηστική επιλογή του ευνοϊκότερου καθεστώτος εποπτείας που απορρέει από τις διαφορετικές εποπτικές πρακτικές στην ΕΕ. Ο λόγος που οδήγησε στη δημιουργία τους ήταν ότι οι διαφορετικές πρακτικές μπορεί δυνητικά να υπονομεύσουν όχι μόνο την ακεραιότητα, την αποτελεσματικότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών αλλά, τελικά, και τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και την προστασία των επενδυτών.

Στόχος της ESMA είναι να εργάζεται για τη σύγκλιση αναλαμβάνοντας διάφορες πρωτοβουλίες όπως, μεταξύ άλλων, εκδίδοντας κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις σε τομείς όπου η εφαρμογή διαφέρει, παρέχοντας E&A που συνοδεύουν την εφαρμογή της νομοθεσίας και διευκολύνοντας την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των ΕΑΑ, τον συντονισμό της εποπτικής δραστηριότητας, την ανάπτυξη αποτελεσματικών εποπτικών προσεγγίσεων, την αξιολόγηση της εποπτείας που διενεργείται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές μέσω αξιολογήσεων ομοτίμων, καθώς και τον εντοπισμό των εμποδίων για την εποπτική σύγκλιση.

Η αποτελεσματική εποπτεία των χρηματοπιστωτικών αγορών είναι ένα σύνθετο εγχείρημα και, ακόμη και σήμερα, εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά περιθώρια για μεγαλύτερη σύγκλιση των εποπτικών πρακτικών και προσεγγίσεων των αρμόδιων εθνικών αρχών. Η ESMA θα συνεργαστεί με τις αρμόδιες εθνικές αρχές για να βελτιώσει τις πρακτικές και να πετύχει τη σύγκλισή τους, εξασφαλίζοντας τη βέλτιστη χρήση των περιορισμένων πόρων.

Ο γενικότερος στόχος είναι να επιτευχθούν υψηλά και συνεπή πρότυπα εποπτείας σε όλη την ΕΕ.

Το 2015, η νέα εστίαση του έργου της ESMA αντικατοπτρίστηκε στη σύσταση μόνιμης επιτροπής εποπτικής σύγκλισης, η οποία θα καθορίζει σε πάγια βάση τις προτεραιότητες σύγκλισης. Στα επιτεύγματα της ESMA στον τομέα της εποπτικής σύγκλισης περιλαμβάνεται η έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για να προωθηθεί η συνεπής εφαρμογή των MiFID II/ MiFIR και του MAR. Προκειμένου να ενισχύσει τις κανονιστικές δράσεις για τη σύγκλιση, η ESMA συντόνισε την επιβολή προσωρινών απαγορεύσεων βάσει του κανονισμού για τις ανοικτές πωλήσεις (SSR) και αξιολόγησε τη σύγκλιση των σωματίων εποπτιών των κεντρικών αντισυμβαλλομένων.

Επίσης, στον τομέα της διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, η ESMA συνέβαλε στην εναρμόνιση των κανόνων που αφορούν τα hedge funds (οδηγία σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων – οδηγία σχετικά με τους ΔΟΕΕ) και τα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια, καθώς και στην προώθηση της εφαρμογής των εγγράφων βασικών πληροφοριών για τους επενδυτές (KIID). Η ESMA πρότεινε επίσης την επέκταση του διαβατηρίου το οποίο αναφέρει η οδηγία για τους ΔΟΕΕ σε φορείς ορισμένων τρίτων χωρών.

Για να προωθηθεί η ενίσχυση της εποπτικής σύγκλισης, χρειάστηκε να προωθηθεί αντίστοιχα το πρόγραμμα πολιτικής, προετοιμάζοντας τη θέση σε ισχύ του κανονισμού ΚΑΤ, προωθώντας την εναρμονισμένη εφαρμογή της οδηγίας για τη διαφάνεια, καθώς και συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της λογιστικής (Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης) και των κανόνων ελέγχου, παράλληλα με τον καθορισμό κοινών προτεραιοτήτων επιβολής.

Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό, διαχειριστήκαμε από κοινού με την EAT και την EIOPA πολυάριθμους άξονες δράσης σχετικά με τη διατομεακή σύγκλιση, στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής των ΕΕΑ, προκειμένου να εξασφαλιστεί η σύγκλιση των κανονιστικών προσεγγίσεων μεταξύ τραπεζικών αγορών, ασφαλιστικών αγορών και αγορών κινητών αξιών. Στο πλαίσιο αυτό, το 2015 πραγματοποιήθηκαν εργασίες σε θέματα όπως η τιτλοποίηση, η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικοί όμιλοι ετερογενών δραστηριοτήτων και η χρήση ρομποτικών συμβούλων (robo-advice) στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.

Η ESMA θεσπίζει μόνιμη επιτροπή εποπτικής σύγκλισης

Σύμφωνα με τον Στρατηγικό Προσανατολισμό της ESMA για την περίοδο 2016-2020, η μεγαλύτερη εστίαση σε δραστηριότητες σύγκλισης εκφράζεται με τη σύσταση της μόνιμης επιτροπής εποπτικής σύγκλισης, καθώς και με την κατάργηση της επιτροπής αξιολόγησης. Η πρώτη σχετική συνάντηση έλαβε χώρα στα τέλη του 2015 και η εντολή για τη νέα μόνιμη επιτροπή εποπτικής σύγκλισης εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Εποπτιών τον Ιανουάριο του 2016. Η νέα μόνιμη επιτροπή είναι αρμόδια για την προώθηση κοινού πλαισίου εποπτικής σύγκλισης εντός της ESMA, τον εντοπισμό θεμάτων για τα οποία απαιτούνται αξιολογήσεις ομοτίμων και τη διεξαγωγή των εν λόγω αξιολογήσεων, την αντιμετώπιση διατομεακών θεμάτων εποπτικής σύγκλισης και την επίβλεψη της υλοποίησης του προγράμματος εργασίας εποπτικής σύγκλισης.

Οι αξιολογήσεις ομοτίμων θα συνεχίσουν να διέπονται από τη μεθοδολογία³ της πρώην επιτροπής αξιολόγησης. Η μόνιμη επιτροπή εποπτικής σύγκλισης απαρτίζεται από υψηλόβαθμους εκπροσώπους με άριστη γνώση των εθνικών εποπτικών δραστηριοτήτων των ΕΑΑ.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην πλήρη έκδοση της [ετήσιας έκθεσης](#) της ESMA στα αγγλικά:

2.2. Παρακολούθηση και ανάλυση κινδύνων

Η αξιολόγηση των κινδύνων για τους επενδυτές, τις αγορές και τη χρηματοοικονομική σταθερότητα είναι καθοριστική για τον εντοπισμό των αναδυόμενων τάσεων, των κινδύνων και των τρωτών σημείων, καθώς και για τον εντοπισμό ευκαιριών, όπου είναι δυνατόν, ώστε να υπάρξει έγκαιρη αντιμετώπιση. Η ESMA χρησιμοποιεί τη μοναδική θέση της για να εντοπίζει εξελίξεις της αγοράς που απειλούν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα, την προστασία των επενδυτών ή την εύρυθμη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών. Οι αξιολογήσεις κινδύνων της ESMA αξιοποιούν και συμπληρώνουν τις αξιολογήσεις κινδύνων που πραγματοποιούνται από τις υπόλοιπες ΕΕΑ, συμβάλλουν δε στη συστημική εργασία που αναλαμβάνει το ΕΣΣΚ, η οποία εστιάζει ολοένα και περισσότερο στους κινδύνους για τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών. Σε εσωτερικό επίπεδο, το αποτέλεσμα της δραστηριότητας αξιολόγησης κινδύνων αξιοποιείται στη συνέχεια στο έργο της ESMA για το ενιαίο εγχειρίδιο, την εποπτική σύγκλιση και την άμεση εποπτεία συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών φορέων. Σε εξωτερικό επίπεδο, προάγουμε τη διαφάνεια και την προστασία των επενδυτών καθιστώντας διαθέσιμες πληροφορίες σε επενδυτές μέσω των δημόσιων μητρώων και των βάσεων δεδομένων μας, καθώς και εκδίδοντας προειδοποιήσεις για τους επενδυτές, εφόσον κρίνεται αναγκαίο. Η δραστηριότητα ανάλυσης κινδύνων περιλαμβάνει τη στενή παρακολούθηση των ωφελειών και των κινδύνων που απορρέουν από τη χρηματοοικονομική καινοτομία στις ευρωπαϊκές χρηματοπιστωτικές αγορές.

Το 2015, η ESMA παρακολούθησε τις τάσεις, τους κινδύνους και τα τρωτά σημεία στις αγορές κινητών αξιών της ΕΕ, συμβάλλοντας επίσης στις αξιολογήσεις κινδύνων των ΕΕΑ και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ). Επιπλέον, η ESMA προειδοποίησε τους επενδυτές για τους πολύ υψηλούς κινδύνους στις αγορές στα μέσα του 2015 και συνέχισε να πραγματοποιεί έρευνες σε βάθος για θέματα όπως οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, το σκιώδες τραπεζικό σύστημα και η ρευστότητα των αγορών ομολόγων, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν τους συστημικούς κινδύνους.

Το 2015, η ESMA προετοίμασε επίσης την πρώτη πανευρωπαϊκή προσομοίωση ακραίων καταστάσεων των κεντρικών αντισυμβαλλομένων αναπτύσσοντας μεθοδολογίες, καθορίζοντας τη διαδικασία και συλλέγοντας δεδομένα.

Επιπροσθέτως, η ESMA υλοποίησε την ευρωπαϊκή πλατφόρμα αξιολόγησης, η οποία θα αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο για την παρακολούθηση και τη σύγκριση των δραστηριοτήτων αξιολόγησης. Η εν λόγω διαδικασία συμπληρώθηκε με έκθεση για τη βιωσιμότητα της αποτύπωσης των αξιολογήσεων της πιστοληπτικής ικανότητας.

Η ESMA παρακολούθησε επίσης τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, τις καινοτομίες και τις τάσεις των ιδιωτών επενδυτών, προκειμένου να συμβαδίζει με την χρηματοοικονομική καινοτομία και να είναι σε θέση να αξιολογεί τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από νέες τάσεις και προϊόντα. Στα θέματα που καλύφθηκαν περιλαμβάνονται τα εικονικά νομίσματα και τα δομημένα χρηματοπιστωτικά προϊόντα. Το 2015, στο ίδιο πλαίσιο, η ESMA προετοιμάστηκε για να αναλάβει τις αρμοδιότητες παρέμβασης για προϊόντα βάσει της MiFID II –οι οποίες θα κυμαίνονται από προειδοποιήσεις μέχρι πιθανές απαγορεύσεις προϊόντων.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην πλήρη έκδοση της [ετήσιας έκθεσης](#) της ESMA στα αγγλικά:

---

³ ([ESMA/2013/1709](#))

2.3. Ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων

Η χρηματοπιστωτική κρίση κατέδειξε τις αρνητικές συνέπειες της ανομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας στις χρηματοπιστωτικές αγορές, στους καταναλωτές και στις οικονομίες γενικότερα. Ως εκ τούτου, κρίθηκε αναγκαία η θέσπιση αποτελεσματικών μηχανισμών για την κατοχύρωση μιας περισσότερο εναρμονισμένης εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ. Στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της όσον αφορά τη βελτίωση της συνοχής της νομοθεσίας για τις κινητές αξίες και της εφαρμογής της, η ESMA μπορεί να εκδίδει ρυθμιστικά και εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα διασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού και επαρκή προστασία των επενδυτών. Τα εν λόγω πρότυπα αναλύουν και αποσαφηνίζουν περαιτέρω τη νομοθεσία επιπέδου 1 της ΕΕ.

Στόχος των ρυθμιστικών και εκτελεστικών τεχνικών προτύπων είναι η αναβάθμιση της ποιότητας και της συνεκτικότητας της εθνικής εποπτείας, η ενίσχυση της εποπτείας διασυνοριακών ομίλων και η θέσπιση ενός ενιαίου εγχειριδίου της ΕΕ, το οποίο θα εφαρμόζεται σε όλους τους συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές στην εσωτερική αγορά. Η ESMA είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη τεχνικών προτύπων όσον αφορά τις νομικές πράξεις οι οποίες θεσπίζουν κανόνες για τις ευρωπαϊκές αγορές κινητών αξιών (οδηγία MiFID), τις υποδομές (κανονισμός EMIR) και την εύρυθμη λειτουργία τους (ανοικτές πωλήσεις, κατάχρηση της αγοράς), καθώς και για βασικούς συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές, όπως οι ΟΑΠΙ και οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου (ΟΣΕΚΑ, οδηγία για τους ΔΟΕΕ).

Το 2015, προκειμένου να παραδοθεί το ενιαίο εγχειρίδιο για τις αγορές κινητών αξιών, η ESMA ανέπτυξε το πλαίσιο εφαρμογής της MiFID II μέσω τεχνικών προτύπων. Τα εν λόγω πρότυπα κάλυπταν θέματα όπως το νέο καθεστώς διαφάνειας για μετοχικά και μη μετοχικά προϊόντα, καθώς και τις απαιτήσεις για τόπους διαπραγμάτευσης, επιχειρήσεις, προστασία των καταναλωτών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και διαμεσολαβητές.

Κρίσιμο επίτευγμα για την ανάπτυξη του ενιαίου εγχειριδίου για τη μετασυναλλακτική αγορά ήταν οι εργασίες σχετικά με τον EMIR και με τον ΚΑΤ. Το 2015, η ESMA έστρεψε την προσοχή της προς την ορθή εφαρμογή του EMIR, θεσπίζοντας κανόνες επικύρωσης για την υποβολή αναφορών συναλλαγών και για την ερμηνεία των υποχρεώσεων εκκαθάρισης που αφορούν συμβόλαια ανταλλαγής πιστωτικής αθέτησης και επιτοκίων, καθώς και για εξωχρηματιστηριακές προθεσμιακές συμβάσεις (NDF). Η ESMA υπέβαλε επίσης προτάσεις σχετικά με τρόπους βελτίωσης του νομικού πλαισίου του EMIR. Ένα ακόμα σημαντικό ορόσημο ήταν η προετοιμασία της ESMA για την εφαρμογή του κανονισμού ΚΑΤ μέσω της παράδοσης τεχνικών προτύπων για τις απαιτήσεις των ΚΑΤ και τον εσωτερικοποιημένο διακανονισμό.

Η Αρχή αποσαφήνισε το πλαίσιο των ταμείων κοινωνικής επιχειρηματικότητας και επιχειρηματικών κεφαλαίων, κάλεσε δε την Επιτροπή να τροποποιήσει την οδηγία για τους ΟΣΕΚΑ.

Όσον αφορά τους ΟΑΠΙ, προκειμένου να προχωρήσει το ενιαίο εγχειρίδιο, χρειάστηκε να διερευνηθούν τομείς που χρήζουν βελτίωσης με σκοπό την ενίσχυση του ανταγωνισμού και των επιλογών στον κλάδο των ΟΑΠΙ.

Όσον αφορά την ακεραιότητα των αγορών, η ESMA εκτόνησε μέτρα εφαρμογής του κανονισμού για την κατάχρηση της αγοράς με σκοπό την ενίσχυση της ακεραιότητας και της προστασίας των επενδυτών. Επιπλέον, η ESMA εκτόνησε μέτρα εφαρμογής του μελλοντικού κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς και επανεξέτασε τις αρχές που ισχύουν για τους παρόχους ερευνών και αναλύσεων των ψηφοφοριών των μετόχων.

MiFID II

Η αναθεώρηση της MiFID είναι ίσως η εκτενέστερη επανεξέταση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τις αγορές κινητών αξιών της τελευταίας δεκαετίας και ταυτόχρονα ένα από τα κυριότερα μέτρα της ΕΕ για την αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Η οδηγία MiFID II και ο κανονισμός MiFIR θεσπίζουν αλλαγές που θα έχουν μεγάλο αντίκτυπο στις χρηματοπιστωτικές αγορές της ΕΕ. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις διαφάνειας σε ευρύτερο φάσμα κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων, η υποχρέωση ενδοχρηματιστηριακών συναλλαγών για παράγωγα, οι απαιτήσεις για την αλγοριθμική διαπραγμάτευση και τη διαπραγμάτευση υψηλής συχνότητας, καθώς και τα νέα εποπτικά εργαλεία για παράγωγα επί εμπορευμάτων. Θα ενισχυθεί η προστασία των ιδιωτών επενδυτών θεσπίζοντας όρια στη χρήση προμηθειών, όρους για την παροχή ανεξάρτητων επενδυτικών συμβουλών, αυστηρότερες οργανωτικές απαιτήσεις για τον σχεδιασμό και τη διανομή προϊόντων, αρμοδιότητες παρέμβασης για προϊόντα, καθώς και δημοσιοποίηση κόστους και χρεώσεων.

Σκοπός του νέου πλαισίου της MiFID II είναι να ενισχύσει την ασφάλεια, τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των αγορών της ΕΕ, καθώς και να δημιουργήσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τους συμμετέχοντες στις αγορές όλης της Ένωσης. Οι συννομοθέτες κατέληξαν σε σχετική πολιτική συμφωνία στις αρχές του 2014, η δέσμη MiFID II τέθηκε σε ισχύ τον Ιούλιο και η εφαρμογή της ξεκινά τον Ιανουάριο του 2018.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην πλήρη έκδοση της [ετήσιας έκθεσης](#) της ESMA στα αγγλικά:

3. Οργάνωση της ESMA

Τα κύρια επιτεύγματα της ESMA σε οργανωτικό επίπεδο για το 2015 ήταν η συνεχιζόμενη βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών της και η αναδιοργάνωσή της με γνώμονα τη νέα στρατηγική της.

Εκτός από τα παραπάνω γενικότερα επιτεύγματα, τα κεντρικά έργα ΤΠ διατηρήθηκαν ως κύριος τομέας δραστηριότητας και συνεχίστηκε η επιτυχής υλοποίησή τους. Τα εν λόγω έργα αφορούσαν, μεταξύ άλλων, την εποπτεία ΟΑΠΙ (ΟΑΠΙ ΙΙΙ), τον κανονισμό για τις ανοικτές πωλήσεις, τον EMIR, τον MiFIR και τον κανονισμό για την κατάχρηση της αγοράς. Το σημαντικότερο πρόγραμμα ήταν σαφώς το πρόγραμμα ανάθεσης έργων ΤΠ, στο πλαίσιο του οποίου οι Αρμόδιες Εθνικές Αρχές ανέθεσαν συγκεκριμένες εργασίες στην ESMA στο πλαίσιο των EMIR και MiFIR. Άλλα έργα ΤΠ αφορούσαν τη βελτίωση των υποστηρικτικών λειτουργιών της ESMA σε εσωτερικό επίπεδο.

Επιπλέον, η ESMA συνέχισε να αναπτύσσει τις δραστηριότητες ανθρώπινου δυναμικού και να βελτιώνει τις δραστηριότητες διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου.

Καθημερινή διαχείριση

Η εκτελεστική διευθύντρια και οι προϊστάμενοι των τμημάτων είναι υπεύθυνοι για την καθημερινή διαχείριση της ESMA. Η ESMA διαθέτει έξι τμήματα. Οι προϊστάμενοί τους είναι υπεύθυνοι για τις δραστηριότητες στους αντίστοιχους επιχειρησιακούς τομείς. Η ESMA δημιούργησε θέσεις επικεφαλής ομάδων σε διάφορους τομείς για τη διευκόλυνση των προϊσταμένων και τον συντονισμό των εργασιών εντός των τμημάτων. Περισσότερα στοιχεία για τα όργανα λήψης αποφάσεων της EMSA, το Συμβούλιο Διοίκησης και το Συμβούλιο Εποπτών παρατίθενται στο κεφάλαιο 1, σελ. 9.

Τα διοικητικά στελέχη της ESMA συνεδριάζουν σε εβδομαδιαία βάση για να συζητήσουν τις δραστηριότητες της ESMA και θέματα σε επίπεδο Αρχής, καθώς και για να καταλήξουν σε λύσεις όπου χρειάζεται. Ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση των δραστηριοτήτων αποτελούν βασικές αρμοδιότητες της διοικητικής ομάδας και συνεισφέρουν στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου της ESMA.

Κάθε Σεπτέμβριο, το Συμβούλιο Εποπτών εγκρίνει το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Αρχής για το επόμενο έτος. Το εν λόγω πρόγραμμα στηρίζεται στον πολυετή σχεδιασμό, συμπεριλαμβανομένου του πολυετούς σχεδίου πολιτικής προσωπικού. Το πρόγραμμα εργασίας παρακολουθείται εσωτερικά καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και υποβάλλονται τριμηνιαίες εκθέσεις προόδου της εφαρμογής του στο Συμβούλιο Διοίκησης.

Πλήρης σειρά εκθέσεων για βασικές διοικητικές δραστηριότητες, όπως οι προσλήψεις και η εκτέλεση του προϋπολογισμού, υποβάλλεται σε μηνιαία βάση στην εκτελεστική διευθύντρια και σε τριμηνιαία βάση στο Συμβούλιο Διοίκησης.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην πλήρη έκδοση της [ετήσιας έκθεσης](#) της ESMA στα αγγλικά: